

Bank Street Yaklaşımının (Gelişimsel Etkileşim Yaklaşımı) İlkeler,
Program ve Eğitimci Açısından İncelenmesi

Analysis of Bank Street Approach (Developmental Interaction Approach) in
Respect of Principles, Programmes and Educators

Pınar BAYHAN* Saniye BENCİK**
Hacettepe Üniversitesi

Öz

Erken çocukluk dönemi eğitim programlarından birisi olan Bank Street Yaklaşımı, Lucy Sprague Mitchell tarafından geliştirilmiş ve eğitimin deneysel doğası üzerinde durarak, planlanmış bir müfredat yerine, çocuklarla sürekli çalışarak ve yeni fikirler deneyerek, eğitim verilmesini amaçlamıştır. Çocukların ve yetişkinlerin her yaşta eğitiminin sürdüğünü savunan bu yaklaşım, hem yetişkinlerin hem de çocukların farklı yaş, yetenek ve kültürleriyle bir arada uyum içinde olmaları gerektiğini savunmaktadır. Bank Street Eğitimi'nin temel hedeflerini aile, okul ve çocuk üçgeni içerisinde, çocuğun gelişim sürecinin tümünü kapsayarak, yaratıcılığının geliştirilmesi oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bank Street Yaklaşımı, erken çocukluk dönemi, eğitim programı.

Abstract

Bank Street Approach, which is one of the early childhood educational programmes, has been developed by Lucy Sprague Mitchell who has focused on experimental nature of education, and has aimed at educating children by constantly working with them and implementing new opinions instead of a planned curriculum. According to this approach holds the view that education of children and adults continue at every age. The basic targets of Bank Street Education comprise the entire developmental process of the child within the triangle of family, school, and child, and also improvement of creativity.

Keywords: Bank Street Approach, Early Childhood Period, Educational Programme

Summary

Bank Street approach is formed by Lucy Sprague Mitchell, with the influence of John Dewey and Caroline Prett. The approach is called as "child as a whole" by Mitchell since it prioritizes the health and emotional development of the child. This approach started trainings entitled, "Bureau Training Experiences." Bureau Training Experiences can briefly be described as the training of teachers to teach them the philosophy of the child as a whole. As the center

* Prof. Dr. Pınar BAYHAN, Hacettepe Üniversitesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü, Ankara, pinarsan2002@yahoo.com

** Araş. Gör. Uzm. Saniye BENCİK, Hacettepe Üniversitesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü, Ankara, saniyebencik@yahoo.com

where the Bureau Training Experiences were conducted moved to the 69th Bank Street, the name of the school where these experiences were held was changed to "Bank Street College." While these activities, which were attended by Barbara Biber as well, were ongoing, the theoretical features of the approach were discovered and it was called "Developmental Interaction Approach."

This approach is applied to students in the Bank Street school from the pre-school age to the eight grade and enabled both forming a "research center" through applying developmental theory in classrooms and serving as a "teacher education center" to prepare the trainers that will plan education environments for children in line with their development levels. These schools are divided into three parts as age 3-5/6: Pre-school education, age 6/7-9/10: First-fourth grade and age 10/11-13/14: Fifth-eight grade (Driscoll, 1999).

Bank Street Approach emphasizes the experimental nature of education by providing education to children not through a planned curriculum but through continuously working with children and trying new ideas (activities, materials, etc.). With this feature, the Bank Street approach seems as a personal approach belonging to the teacher with its one part and to the child with the other part. The approach is based on the premise that the teacher helps each child to discover his/her own individuality and skills and that the teacher has the knowledge and skills to give efficient feedback (Lunenburg, 2000; Driscoll, 1999).

Advocating that education is a life-long process, the approach underlines that not only children but also adults get education at any age. Therefore, it suggests that both adults and children should work together harmoniously with their different age levels, skills and cultures (Perryman; Fisher, 2000; <http://www.bankstreet.edu/gs/approach.html>).

In this approach, the schools are not isolated from society, but share the responsibilities of the families and the community. The task of the school is described as assisting the children to form links between themselves and life to discover their individual skills which should be developed further. Apart from these, the approach aims to teach children to develop harmony with their environment, make choices, form his/her own choices, take risks, accept help, be considerate towards other people, gain the feeling of belonging to social groups, form friendships and understand differences (Berk, 1994; <http://www.bnkst.edu/sfc/curriculum.html>).

Bank Street developed different education programs which renew themselves continuously with the changing and developing environmental condition, meet the educational needs of children and combine education and technology since the first years of its establishment. Aiming to meet the educational needs of children, Bank Street also studied the factors that influence the learning of children with the development of technology in 1980s. College of Child Technology (CCT) was founded to conduct research about children. These studies are particularly on how technology should be used in the education of children. They also studied the issues regarding problem-solving, thinking, reading and writing skills of the children under protection. Moreover, the center investigated how children can learn better in the classroom environment through the use of technology (Pioneers, 2001; Perryman; Grinberg, 2000). In the meantime, Bank Street also realized a number of educational research in 1990s. The First Step Project was realized to develop the literacy skills of children.

Pre-school classrooms were set up in New York in 1998. Bank Street opened Universal Nursery School Pre-School Center. This activity was not limited to New York. Besides, Bank Street published more than 70 books on literacy skills preparation in cooperation with publishing agency Media Group. It also reaches a number of teachers in various parts of the country through online guidance services.

Conclusion

The Bank Street approach aims higher quality in education in the future for the 21st century. Since the 20th century, the insufficiency of qualified educators sets a major problem for the education of toddlers and children at the pre-school and primary-school level. Therefore, the aim of the Bank Street schools in the 21st century is to enable the children at the early childhood period in rural areas to get a good education.

The world is constantly changing and the Bank Street schools have recorded a great improvement in parallel with this change since the day it was founded, but its aim to focus on children and to determine their needs and how these needs will be met has remained the same.

Bank Street approach covers both stability and mobility. The main task that falls upon educators at this point is to help the children to gain new experiences and encourage them for their development to set the balance in between. The main aim here is to ensure that development is constant and individual-based.

Children's expression of their sentiments is also one of the most important stages of program development. In the early childhood period, children have very strong sentiments and enabling them to express and share these sentiments carries great importance. In this regard, the application of Bank Street program in schools is very important to raise individuals that express their feelings and ideas freely.

Giriş

Bank Street Yaklaşımı, Lucy Sprague Mitchell'in John Dewey ve Caroline Prett'den etkilenecek oluşturduğu bir yaklaşımdır. Mitchell'in çocuğun, sağlık ve duygusal gelişimini ön plana çıkaran "bütünüyle çocuk" olarak adlandırdığı yaklaşım, "Bureau Eğitim Deneyimleri" adı altında uygulanmaya başlamıştır. Bureau Eğitim Deneyimleri bütünüyle öğretmenlerin çocuk felsefesini öğrenmesi amacıyla eğitilmesi olarak özetlenebilir. Bureau Eğitim Deneyimleri'nin yürütüldüğü merkezin 69. Bank Street Caddesi'ne taşınmasıyla bu deneyimlerin gerçekleştirildiği okulun adı "Bank Street Collage" olarak değiştirilmiştir. Barbara Biber'in de katıldığı çalışmalar devam ederken, bu yaklaşımın önemli teorik özellikleri fark edilerek "**Gelişimsel Etkileşim Yaklaşımı**" olarak adlandırılmıştır.

Bu yaklaşım, birçok grubun katkısıyla gelişmiştir. Bu gruplara bakıldığında sosyal yaşamdaki gelişmelerle ilgilenen Sigmund Freud, Erik Erikson; öğrenimdeki gelişmelerle yönelen Psikolog Jean Piaget ve Heinz Werner ve Eğitim Kuramcıları ve Uygulamacıları John Dewey, Harriet Johnson, Susan Issacs, Lucy Sprague Mitchell, Kurt Lewin, Louis Murphy ve Les Vygotsky dikkati çekmektedir.

Bank Street okullarının misyonu; çocukların ve öğretmenlerin eğitimlerini geliştirmek ve bunu yaparken öğrenme ve büyüme hakkındaki uygulanabilir bilgileri içeren eğitim sürecini uygulamak, öğrenme ve öğretme ile dış dünya arasında anlamlı bir bağ kurmaktır. Toplum içindeki aileyi, okulu, yetişkin ve çocukları bir bütün içinde ele alarak etkileşimde bulunmak, daha iyi bir toplum inşa etmek hedeflenmektedir (Perryman; Fisher, 2000).

Bu yaklaşım, okul öncesinden sekizinci sınıfa kadar Bank Street Okulu'ndaki öğrencilere uygulanarak, hem gelişimsel teorinin sınıflarda uygulanması yoluyla bir "araştırma merkezi" oluşturmasına, hem de çocukların gelişim düzeylerine uygun öğrenme ortamı planlayacak eğitimcileri hazırlamak için, "öğretmen eğitim merkezi" olarak hizmet vermesine olanak sağlamaktadır. Bu okullar **3-5/6 yaş:** Okul öncesi eğitim, **6/7 – 9/10 yaş:** Birinci-dördüncü sınıf, **10/11 – 13/14 yaş:** Beşinci-sekizinci sınıf olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır (Driscoll,1999).

Bank Street Yaklaşımı eğitimin deneysel doğası üzerinde durmakta ve planlanmış bir müfredat yerine, çocuklarla sürekli çalışarak ve yeni fikirleri (etkinlikler, materyaller..vb.) deneyerek çocuklara eğitim verilmesini sağlamaktadır. Bu özelliğiyle Bank Street Yaklaşımı'nın bir kısmı öğretmene, bir kısmı çocuğa ait kişisel bir yaklaşım gibi görünmektedir. Yaklaşım, öğretmenin, her çocuğun bireyselliğini, becerisini fark etme ve çocuğa etkili bir şekilde dönüt verme bilgi ve yeteneğine sahip olması temeline dayanmaktadır (Lunenburg, 2000; Driscoll, 1999).

Eğitimin yaşam boyu sürdüğünü savunan bu yaklaşım, sadece çocukların değil, yetişkinlerin de her yaşta eğitiminin sürdüğünü vurgulamaktadır. Bu nedenle, hem yetişkinlerin hem de çocukların farklı yaş, yetenek ve kültürleriyle bir arada uyum içinde olması gerektiğini savunmaktadır (Perryman; Fisher, 2000; <http://www.bankstreet.edu/gs/approach.html>).

Bu yaklaşımda okullar toplumdaki izole edilmemekle birlikte, ailelerin ve toplumun sorumluluğunu paylaşmaktadır. Okulun görevinin, çocukların kendileri ile yaşam arasındaki bağlantıyı kurmaları, çocuğun bireysel yeteneklerini fark etmesini sağlayıp bunu geliştirmesi olduğu ifade edilmektedir. Bunun yanı sıra, çevreyle uyumunu sağlaması, seçim yapması, kendi seçtiklerini oluşturması, risk alması, yardımları kabul etmesi, diğer insanları düşünmesi, sosyal gruplara ait olma duygusunu kazanması, arkadaşlık kurabilmesi ve farklılıkları algılaması olduğu ifade edilmektedir (Berk, 1994; <http://www.bnkst.edu/sfc/curriculum.html>).

Bank Street Eğitimi'nin temel hedeflerini çocuğun gelişim sürecini kapsamaması ve yaratıcılığı geliştirmesi oluşturmaktadır. Çocukların ve yetişkinlerin yaratıcılıklarının fiziksel hareketler, resim yapma, boyama, yazma ve konuşma, melodi ve ritim, drama, matematik ve bilimsel fikirler gibi alanlarda ortaya çıktığı ifade edilmektedir (Bowman, 2001)

Bank Street Yaklaşımı'nın altı temel ilkesi vardır. Bunlar;

- Gelişim basit bir yol değildir. Gelişim insanların deneyimlerine göre değişim gerektiren, basitten karmaşık bir yapıya, tek bir bireyden topluma doğru olan bir süreçtir.
- Bireylerin tek bir gelişim yolu olamaz. Birçok olasılık vardır. Yaşamlarının başladığı andan beri kazandıkları deneyimler bir kenara atılamaz. Fakat karmaşık sistemlere uyumlu hale getirilebilirler. İnsanlar en üst düzeydeki seviyeye çıkmak için onun altındaki seviyeleri geçmiş olmalıdır. Çözülmesi gereken en büyük problem, gelişimde bir seviyeden diğerine geçiş sürecinin nasıl olacağıdır.
- Gelişim süreci durağanlık ile hareketliliği kapsamaktadır. Eğitimciler düşen temel görev, çocukların yeni öğrenimlerine yardım etmek ile onları gelişimleri için cesaretlendirmek arasındaki dengeyi sağlamaktır. Buradaki temel amaç, gelişimin sürekli ve bireysel olmasıdır.
- Çocuklar gelişirken dünyalarına birçok şey eklemekte ve genel olarak daha çok fiziksel ve sembolik yolları kullanmaktadır.
- Çocukların kendi duyguları ve deneyimleri, diğer insanlar ve nesnelere ile ilişkileri sonucu oluşmaktadır. Bu kişisel bilgiler sürekli tekrarlarla oluşturulmaktadır.
- Büyüme uzlaşmayı içerir. Çocuğun kendisiyle ve diğer insanlarla uzlaşması çok önemlidir ve gelişim için gereklidir.

Sınıf Özellikleri

Sınıflarda çocuklar fiziksel ve sosyal çevreyle doğrudan etkileşimde bulunmaktadır. Sınıflara girildiğinde materyallerin ön planda olduğu görülmektedir. Sınıf ortamı, bireysel ve

grup etkinlikleri düşünülerek planlanmıştır. Kullanılan öğretim teknikleri, çocukların keşfetmesini ve anlam kazanmasını sağlayıcı olarak geliştirilir. Bir konu geleneksel yöntemlerle en fazla 1 ayda işlenirken, bu okullarda en az 3 ayda işlenmektedir. Bank Street sınıflarında öğrenme sosyal bir süreç olduğu kadar, bireysel bir süreç olarak görülmektedir. Sınıfta çoğu zaman çocuklar deneyimlerini birlikte paylaşmaktadırlar. Bir grup suyun dönüşümünü anlatırken, bir grup meyve satıcısı olmakta, diğerleri satın almaktadır (Perryman; Fisher, 2000)

Çocuklar genellikle yazılarını arkadaşlarına okuyup birlikte tartışmaktadır. Öğretmen genellikle rehber kişi olup, çocuğun öğrendiği kavramların derinleşmesine katkıda bulunmaktadır.

Sınıflarda küçük ve büyük gruplar halinde etkinlikler yapılmakta, çocuklar birbirlerinden çok şey öğrenmekte ve en önemlisi birbirlerine karşı saygılı olmayı öğrenmektedirler (Perryman; Fisher, 2000).

Sınıf Düzeni

Oda düzenlenmesi sürecinde verilen kararlar, çocukların öğrenmelerini etkilemekle birlikte, çocukların dokundukları bloklar, boyalar, kum, su vb. materyaller onların yaratıcılıklarını geliştirmekte ve dünyayı gözlemleyerek sembolize etmelerini etkilemektedir. Tüm bunların yanı sıra çocukların sosyal ilişkilerinin gelişimine yardımcı olmak, programın önemli bir parçasını oluşturmaktadır (Driscoll, 1999; Perryman; Fisher, 2000)

Program

Bank Street Yaklaşım'ında çocukların kendi dünyalarını anlamaları için yaptıkları etkinliklere "Sosyal Çalışmalar" denilmektedir. Sosyal çalışmaların anlamı, çocukların kendisi, ailesi ve toplumla arasındaki ilişkiyi kavramalarıdır. Sosyal çalışmaların konuları ise çocuğun ilgi alanlarına, yaşına, ailenin nerede yaşadığına, becerilerine ve öğretmenin onlarda geliştirmek istediği kavramlara bağlı olarak değişim göstermektedir (Grinberg, 2002; Driscoll, 1999).

Bu yaklaşımda çocukların kendi dünyalarını anlamaları için yaptıkları etkinlikler öğretmenlerin de deneyim kazanmalarına yardımcı olmaktadır. Bu etkinlikler çocukların sosyal dünya kavramlarını öğrenmelerine ve önemli becerilerini geliştirmelerine yardım etmektedir. Sosyal çalışmaların, "Birleştirilmiş Program"ı oluşturduğu, bu çalışmalar sayesinde çocukların öğrenirken beceri kazandıkları ifade edilmektedir. Bu yaklaşım, çocukların ve insanların nasıl çalıştığını, fiziksel dünyanın nasıl işlediğini anlatmaya çalışırken, onların kendi yollarıyla bilgi toplayarak anladığını keşfetmesini sağlamaktadır (Perryman; Fisher, 2000).

Birleştirilmiş Program sayesinde çocukların öğrenmesi desteklenmekte, daha fazla konuyla ilgilenmelerini sağlamak için deney ve tartışmaya zaman ayırmaları sağlanmakta ve bu yolla çocukların ilişkileri görmelerine olanak verilmektedir. Birleştirilmiş Program temelinde, müzik, okuma, drama, sanat ve sosyal çalışmaları barındırmaktadır (Lunenburg, 2000). Çocuklar deney yaparak ve daha sonra da öğrendiklerini tekrarlayarak olaylara anlam kazandırdıkları için programda gezi ve deneyler de oldukça önemli bir yer tutmaktadır.

Program, bir etkinlikler dizisi olmamakla birlikte, çocuğun dünya hakkındaki görüşlerini derinleştirme olanağı sağlamaktadır. Programda plan yapma önemli bir aşamadır ve plan hazırlanırken verilen her karar, çocukların öğrenme süreçlerini ve öğrenen olarak hissettiklerini etkilemektedir. Bunun yanı sıra program kapsamında, çocukların fiziksel çevreyi, malzemeleri ve zamanı nasıl kullandıkları hakkında her gün bilgi alınmaktadır (Driscoll, 1999; Berk, 1994; Perryman; Fisher, 2000).

Bank Street Yaklaşım'ında, planlamanın olması için genel sosyal çalışma alanının içerdiği şeyler önceden bütün personel ile belirlenmekte, daha sonra öğretmen, programında çocukların

ilgisini çekecek şeyleri bulmak için çaba sarf etmektedir. Deneyim, etkinlik ve katılım, öğretmenlerin öğretim yönteminde çok önemli bir rol oynamaktadır.

Bank Street Yaklaşımı'nda oyun, çocuklara yeni fikirler kazanmalarında, seçim yapmalarında ve diğer kişilerle iyi ilişkiler kurmalarında yardımcı olmakla birlikte, dil gelişimi için de çok büyük önem taşımaktadır. Çocuklara sunulan farklı oyun etkinliklerini; sanat çalışmaları, bloklar, su havuzunda oynama, öykü dinleme, şarkı söyleme ve drama oluşturmaktadır (Perryman; Fisher, 2000)

Oyunun yanı sıra Bank Street Programı'nda en dikkatli şekilde oluşturulan aktivitelerden biri resimdir. Haftada iki kez bir resim uzmanı sınıfa gelmekte veya sınıf öğretmenleri tarafından öğrenciler her istediğinde sınıfa davet edilerek çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bank Street Yaklaşımı'ndaki boyama malzemeleri beş temel renk (sarı, kırmızı, mavi, siyah ve beyaz) tempera boya, bir fırça, bir su kabı ve süngerden oluşmaktadır. Sulu boyanın aksine bu malzemelerin, okul öncesi çocukları için en uygunu olduğu düşünülmektedir. Bunun nedeni çocukların onları kolaylıkla kavrayabilmesi, şekiller ve çizgiler yapabilmesi ve beş renk dışında renkler yaratabilmesidir. Aynı zamanda çocuklar renkleri kullanarak duygu, düşünce ve fikirlerini kolaylıkla ifade edebilmektedirler (Lunenburg, 2000; Lim, 2004).

Boyamayı doğal gelişen bir süreç olarak gören, Bank Street Boyama Yaklaşımı, Piaget'in algıya dayalı evre teorisiyle ilgili yapısalcı (konstruktivist) bir bakış açısını içermektedir. Bu yaklaşımla birlikte, algıya dayalı gelişime paralel olan artistik gelişim de desteklenmekte ve çocukların ilgilerine ve yaratıcılıklarına saygı gösterilmektedir. Okul öncesi çağındaki çocuklar, eğer hazır değilse ise daha yüksek düzeydeki temsile dayalı bir evreye yöneltilmek yerine boyaları karıştırma, temel çizgiler, şekil çizme gibi temel estetik öğeleri keşfetmekten aldıkları zevk ile değerlendirilmektedir. Çocukların ilgileri öğrenme için önemlidir ve eğer aktivite onların gelişmeye yönelik düzeylerine uygun ise ilgilerini sürdürebilirler (Lim, 2004). Bu nedenle öğretmen dikkatli bir şekilde çocukların sanatsal gelişimini gözlemlemeli ve gelişim düzeylerine uygun malzemeleri hazırlamalıdır. (tempera boya ve temel renkler).

Bank Street Programı'nda boyama çalışmalarının yanı sıra "Gezi Programları" da önemli bir yer tutmaktadır. Gezi programları planlanırken öğretmen, çocukların yaparak-yaşayarak öğrenmeleri için planlamalar yapmakla beraber, etkinliğin aşamaları ve sonucu hakkında da dikkatli bir şekilde düşünmeli ve kendine şu soruları sormalıdır: "Çocuğun bu etkinliği yapmasını niçin istiyorum?", "Hangi öğrenmeler gerçekleşmesini umuyorum?" , "Bu, ne tür bir deneyim yaşanmasına olanak sağlayabilir?", "Çocuklar ne gibi sorular sorabilir?" vb. Öğretmenin bu gibi soruları hayata geçirmesi sırasında yapılacak işlemler, çocukların da düşüncelerini organize etmelerine yardımcı olacaktır. (Grinberg, 2002; Perryman; Fisher, 2000)

Bank Street Programı'nda "Farklılık Kavramı" üzerinde de önemle durulduğu ve bu kavramın tüm ele alınan durumlara uygulandığı gözlemlenmektedir. Örneğin, "Aile" kavramına baktığımızda, bu kavramın çocuklar için farklı anlamları olduğunu göz önünde bulundurmamak gerekmektedir. Bir çocuk için aile, bir anne, bir baba ve kardeşlerden ibaretken, başka bir çocuk için, bir anne ya da bir baba, bir başka çocuk için ise, tatildeyken ya da evden uzaktayken kendisine bakmak için tutulan bir kişidir.

Aile deneyimlerinin farklılıklarını bilmek, uygun programların hazırlanması için verilecek kararları da etkiler.

Bu farklı aile deneyimlerine yer verirken öğretmenin;

- Çocuklarla aileleri hakkında ne zaman ve nasıl konuşması gerektiğini,
- Çocukların aileleriyle, hangi dilde iletişim kuracağını,
- Ailelerin, kendilerini, çocuklarına nasıl ifade etmeleri gerektiğini,

- Özellikle aile konusu hakkında çocuğun oyunlarını nasıl yorumlayacağını,
- Farklı türde aileleri yansıtan eğitim malzemelerini nasıl seçeceğini,

programı hazırlarken düşünmesi gerekir (Driscoll, 1999; Berk, 1994; Pioneers, 2001).

“Farklılık Kavramı” programda yer aldığı zaman çocuklar, farklı dillerin konuşulduğu, farklı değerlerin ve geleneklerin paylaşıldığı bir topluma birey olarak hazırlanmış olmaktadır. Öğretmen erken çocukluktan başlayarak, çocuklara birlikte çalışmayı öğretmekte, farklılıklar üzerinde konuşma ve birbirlerine adil davranma konusunda onlara yardımcı olabilmekte ve bunlara ek olarak çocukları, kendilerine ya da toplumun diğer üyelerine yöneltilen önyargı ve ayırım konusunda da mücadele etme yolunda hazırlanmış olmaktadır.

Bu konuda, öğretmene aşağıdaki durumlara dikkat edilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

1. Öğretmen çeşitli durumları tanımlarken kullanılan dile dikkat etmelidir. Bu şekilde kullandığınız sözcükler diğerlerinin kabulü yönünde bir mesaj taşır. Örneğin; “İngilizce konuşmayanlar” yerine, “Diğer dili konuşanlar” denebilir.
2. Çocukların farklılıkları ayırt edebildikleri düşünülerek ırka bağlı farklılıklar hakkında açıklama yapılmasına dikkat edilmelidir. Örneğin, 4 yaşındaki bir çocuk Alman bir arkadaşına “Komik” konuştuğunu söylediği zaman, “Arkadaşın Türkçe öğreniyor, o aynı zamanda Almanca konuşuyor, aksanının farklı olmasının nedeni bu. Belki bize Almanca birkaç sözcük öğretebilir” denebilir.

Bank Street Yaklaşımı’nda öğretmenlere çocuğu sevmenin önemi aşılınmakta, öğretmenlerin dünyayı çocuğun içinde bulunduğu sosyal, kültürel, eğitimsel çevreden bakarak anlamaya çalışmaları sağlanmaktadır.

Öğretmen

Bank Street Yaklaşımı’nın öğretmeni, program geliştirici olarak görülmektedir. Öğretmen programı geliştirmek için çocukların nasıl büyüdüklerini ve sosyal etkinliklerin onları nasıl etkilediğini bilmekle yükümlüdür. Bu nedenle çocukları çok iyi dinlemeli, çocukların sorularından çıkardığı sonuçları dikkate almalı, onları gözleyerek, dinleyerek ve soru sorarak aileleri ve yaşantıları hakkında bilgi edinip, ona göre program hazırlamalıdır. Programla ilgili karar alırken, günlük yaşamdaki deneyimlerden de yararlanmalıdır. Çocukların gözlem, oyun yoluyla doğrudan deneyimlere dayanarak öğrendiklerini bilmek, öğretmenin programla ilgili aldığı kararlar üzerinde de etkili olmaktadır (Lim, 2004; Pioneers, 2001; Perryman; Fisher, 2000)

Bu yaklaşımda öğretmenin temel rolü, günlük etkinliklere şekil vermek, rehberlik etmek ve çocukların ihtiyaçlarını bilerek onların öğrenme düzeylerini arttırmaya çalışmaktır. Bunu yapabilmek için öğretmen, çeşitli yöntemlerden yararlanarak meraklarını çocuklarla paylaşır, onlara deneyimlerini artırıcı fiziksel, sosyal ve kültürel malzemeler sunmalıdır. Bununla birlikte, çocukları düşünmeye yönlendirmeli, çocuklara yeni becerileri keşfetmeleri için zaman, yer ve olanak sağlamalı, çocukların sorunlarına ve çözmek istedikleri problemlere karşı duyarlı olmalıdır.

Bu yaklaşımda, sınıflarda birden fazla öğretmen bulunmakla birlikte, öğretmenlerin bireysel yetenekleri çok büyük önem taşımaktadır. Öğretmenin çocukların her zaman yanında olması nedeniyle çok iyi bir gözlemci olabilmesi şarttır. Temel ilke, öğretmenlerin her bir çocukla ilgilenmeleri ve onlara saygı duyduklarını hissettirmeleridir. Öğretmenlerin önemli sorumluluklarından biri de her çocuğu birey olarak tanımak ve değerlendirmektir (Lim, 2004; Pioneers, 2001; Perryman; Grinberg, 2000)

Okul-aile-öğretmen işbirliği çok önemli bir yer teşkil etmektedir. Ayda bir kez ailelerden biri okula kahvaltıya davet edilerek, çocuklarla birlikte hikâye okuma, müzik, sanat vb.

etkinliklere katılmaktadırlar. Ailelerin programa katılımının yanı sıra, öğretmenlerin görevleri arasında, anne-babaların programı anlamaları ve sınıf hakkında fikir sahibi olmaları için sık sık fotoğraflar çekerek, her ayın sonunda birer mektupla ailelere yollamak, ayrıca ev ziyaretleri yaparak çocukları ev ortamında yakından tanıma olanağı sağlamak yer almaktadır.

Bank Street Yaklaşımı'nda değerlendirme; programı planlamak, programı geliştirmek, özel gereksinimi olan çocukları belirlemek, öğretmenin kendisini değerlendirmesine olanak sağlamak, programdaki çocukların hedeflerine ne derecede ulaştıklarını saptamak, çocuklarla ilgilenen diğer yetişkinlerle iletişim kurmak nedeniyle yapılmaktadır. (Lunenburg, 2000, Grinberg, 2000; www.bankstreetcollege.edu.). Değerlendirme, çocuğu gözleme ve kaydetme sürecidir. Bu karmaşık ve uzun zaman alan süreçte, çocukların yaptıkları etkinlikleri, neden ve nasıl yaptıkları da belgelendirilebilmektedir. Çocukların değerlendirilmesi zaman içerisinde aşağıdaki verilerin toplanmasına dayanmaktadır.

- Çocukların ne yaptıklarıyla ilgili öğretmen gözlemlerinin kayıtları (olay kaydı, örnek kayıtlar gibi),
- Zaman içerisinde çocukların etkinliklerinin koleksiyonları (portfolyolar),
- Test ya da diğer tanıma teknikleri (öğrenmeyi ölçmek için kullanılan okuma pasajları, sınav gibi yöntemler).

Bank Street kurulduğu ilk yıllardan bu yana gelişen ve değişen çevre koşullarıyla birlikte sürekli olarak kendisini yenileyen, çocukların eğitimsel ihtiyaçlarını karşılayan, eğitimle teknolojiyi birleştiren eğitim programları geliştirmiştir. Çocukların eğitimsel ihtiyaçlarını karşılamayı hedef alan Bank Street 1980'li yıllarda gelişen teknoloji ile birlikte çocukların öğrenmelerine etki eden etmenleri araştırmıştır. Çocuk Teknoloji Koleji kurularak (CCT) çocuklarla ilgili araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalar özellikle teknolojinin çocukların eğitiminde nasıl kullanılacağına ilişkindir. Özellikle koruma altında bulunan çocukların problem çözme, düşünme ve okuma-yazma becerilerine yönelik konuları da ele almışlardır. Ayrıca kurulan bu merkez, çocukların teknolojiyi kullanarak sınıf ortamında nasıl daha iyi öğrenebileceklerini araştırmıştır (Pioneers, 2001; Perryman; Grinberg, 2000).

Bununla birlikte 1990'lı yıllarda Bank Street birçok eğitimsel araştırmaya imza atmıştır. İlk Adım Projesi (The First step Project) çocukların okuma- yazma becerilerini geliştirmek amacıyla yapılmıştır.

İkinci büyük araştırma projesi ise "Small School Study"dir. Bu proje 2 yıldan fazla bir sürede Chicago'daki küçük okullarda çocukların, eğitimcilerin ve okul yöneticilerinin performansı hakkında bilgi vermektedir.

1998'de New York'ta okul öncesi sınıflar kurulmuştur. Bank Street Evrensel Anaokulu Eğitim Öncesi Merkezi'ni açmıştır. Bu çalışma sadece New York'la sınırlı kalmamıştır. Bununla birlikte, Bank Street Yayın Kuruluşu Media Group'la birlikte konu başlığı olan 70'ten fazla okuma-yazma hazırlık becerileriyle ilgili kitap basmıştır. Ayrıca, online rehberlik hizmetleri olarak bugün ülkenin birçok yerinde öğretmenlere ulaşmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

21.yy'da Bank Street Yaklaşımı çocukların gelecekteki eğitimlerinin daha nitelikli olmasını hedeflemektedir. 20.yy'dan bu yana bebeklerin, okul öncesi ve ilköğretim çağı çocuklarının eğitimi için nitelikli eğitimci eksikliği büyük bir sorun oluşturmaktadır. Bu nedenle Bank Street okullarının 21. yy'daki amacı, kırsal bölgelerde bulunan erken çocukluk dönemindeki çocukların iyi bir eğitim alarak yetişmelerini sağlamaktır.

Dünya gittikçe değişmektedir ve Bank Street Okulları da bu gelişime paralel olarak kurulduğu ilk yıllardan itibaren büyük bir gelişme kaydetmiştir; fakat çocuk üzerinde yoğunlaşmak ve onun ihtiyaçlarını belirleyip bu ihtiyaçlarını nasıl karşılayacağını belirlemek amacı hep aynı kalmıştır.

Bank Street Yaklaşımı hem durağanlığı hem de hareketliliği kapsamaktadır. Bu noktada eğitimcilere düşen temel görev, çocukların yeni deneyimler kazanmalarına yardımcı olmak ve onları gelişimleri için cesaretlendirerek aradaki dengeyi sağlamaktır. Buradaki temel amaç, gelişimin sürekli ve bireysel olmasıdır.

Çocukların duygularını dile getirmesi ise program geliştirmenin önemli aşamalarından birisidir. Erken çocukluk döneminde çocukların çok güçlü duyguları vardır ve bu duyguları ortaya çıkarıp paylaşmalarını sağlamak çok büyük önem taşımaktadır. Bank Street Programı'nın okullarda uygulanması, kendi duygu ve düşüncelerini özgürce ifade eden bireyler yetiştirmek açısından önem taşımaktadır.

Bank Street Yaklaşımı'nda çocukların yaparak-yaşarak öğrenmesi esas alınarak, çocuklara özgür öğrenme ortamları sağlanmaktadır. Çocuklar bu sayede özgürce yeni fikirler ve projeler üretebilmektedir. Bu sayede kendilerine olan güvenleri artmakla birlikte, ilgi ve yeteneklerini de fark etmektedirler. Bu durum öğretmenler ve aileler açısından da büyük önem taşımaktadır. Bu sayede çocuğun ilgi duyduğu ve yetenekli olduğu alanlar kolaylıkla belirlenerek, çocuğun tüm gelişim alanları en iyi şekilde desteklenmektedir.

Bank Street Yaklaşımı'nda çocuk öncelikle kendi ailesini tanımakta daha sonra farklı türde aileler çocuğa tanıtılmaktadır. Aileden başlayarak topluma kadar uzanan bu eğitim-öğretim sürecinde çocuğun başka insanların hak ve özgürlüklerine saygı duyması, çevreyle uyum sağlaması, ait olma duygusunu kazanması, arkadaşlıklar kurabilmesi ve farklılıkları algılaması gibi kazanımları edinmesi amaçlanması bakımından da Bank Street Yaklaşımı önem taşımaktadır.

Kaynaklar

- Berk, E. L. (1994). *Child Development* (3rd Ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Bowmen, G. W. (2001). *Analysis of demonstration Programs for Training Paraprofessionals in Education*. Education Journal of Bank Street College of Education, 33-37.
- Driscoll, A., & Nagel, N. G. (1999). *Childhood Education: Birth-8*. Boston: Allyn and Bacon.
- Grinberg, J., G., A. (2002). I Had Never Been Exposed to Teaching Like That: Progressive Teacher Education at Bank Street During the 1930s. *Teacher College Record*, 104, 1422-1460.
- Lim, B., Y. (2004). *The Magic of The Brush and the Power of Color: Integrating Theory into Practice of Painting in Early Childhood Settings*. *Early Childhood Education Journal*, 32 (2), 113-119.
- Lunenburg, F., C. (2000). Early Childhood Education Programs Can Make Difference In Academic, Economic And Social Arenas. *Education Journal*, 120(3), 519-528.
- Perryman & Fisher. (2000). A Brief History Bank Street College of Education. Copyright Bank Street College of Education.
- www.banstreetcollege.edu. "Education of Bank Street College", 2005.
- <http://www.bankstreet.edu/gs/approach.html>
- <http://www.bnkst.edu/sfc/curriculum.html>

Makale Geliş: 04.05.2007
 İnceleme Sevk: 04.05.2007
 Düzeltilme: 09.05.2007
 Kabul: 24.04.2008